

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

С. Набока

«27» червня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА, ЕСТЕТИКА

підготовки здобувачів

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(назва програми)

мова навчання українська

Розробник:

Воронова Н.С., доцент, доктор педагогічних наук, професор кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ "Донбаський державний педагогічний університет"

Рецензенти:

Гаврілова Л.Г., завідувач кафедри теорії та методики початкової освіти, доктор педагогічних наук, професор ДВНЗ "Донбаський державний педагогічний університет";

Шалашна Н.М., доцент, кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ "Донбаський державний педагогічний університет".

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол № 9 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри
(ПБ)

В.А.Федь

Погоджено групою забезпечення спеціальності: Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Керівник групи забезпечення:

І. В. Кушакова

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” червня 2022 р. протокол № 9

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки:	
	4-й	4-й
	Семестр	
	7-й	7-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних –2 самостійної роботи здобувача – 4	24 год.	4 год.
	Практичні	
	24 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	42 год.	80 год.
	Вид контролю: залік	

Метою вивчення навчальної дисципліни "Професійна етика, естетика" є: формування у здобувачів загальних уявлень про найважливіші етичні та естетичні категорії; донесення знання про основні етапи розвитку теорії моралі; розкриття сутність законів краси і гармонії, теорії і практики мистецько-художньої творчості; вироблення правильного розуміння сенсу і ролі моралі, а також необхідних у фаховій діяльності естетичних критеріїв та художньо-творчих методів; формування у здобувачів таких компетентностей та програмних результатів навчання, що визначені освітньою (освітньо-професійною) програмою підготовки здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти Спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), за освітньо-професійною програмою: Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни

"Професійна етика, естетика"

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності.</p>	<p>ПРН-01. Інтегрувати в освітній процес знання про основні історичні етапи становлення України як держави та особливості розвитку української культури; усвідомлено формувати у здобувачів розуміння цінності незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина; цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, взаємоповаги, діалогу та співробітництва.</p> <p>ПРН-05. Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу закладу середньої освіти, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.</p> <p>ПРН-06. Організувати освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарних норм, протиепідемічних правил; вживати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів; уміти надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу, планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів</p>	<p>Словесний метод (проблемні й оглядові лекції, дискусія, співбесіда);</p> <p>практичний метод (активні семінари, заняття із застосуванням комп'ютерної техніки, презентації; відеоконференції; заняття на платформі дистанційного навчання);</p> <p>інтерактивні методи навчання: круглий стіл, дискусія, метод мозкової атаки, ситуаційний аналіз;</p> <p>робота з навчально-методичною літературою (конспектування, складання реферату).</p>	<p>Усне та письмове опитування;</p> <p>тематична та підсумкова контрольна робота;</p> <p>тестування, проекти, реферати;</p> <p>презентації результатів виконаних завдань.</p>

	<p>насилства чи будь-якої з форм дискримінації серед здобувачів й інших учасників освітнього процесу.</p> <p>ПРН-13. Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах ЗСО, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.</p> <p>ПРН-15. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток та оцінювання здобувачів з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.</p>		
--	---	--	--

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	зокрема		
л		п	с.р.	
Розділ 1. Моральні засади професійної етики	45	12	12	21
Розділ 2. Становлення та розвиток естетики	45	12	12	21
Усього годин:	90	24	24	42

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Професійна етика: виникнення та призначення в суспільстві. Що таке етика?	2	2
2	Гуманізація професійної та корпоративної етики. Мораль як соціальний феномен	2	2
3	Корпоративна культура. Проблема походження і природи моралі	2	2
4	Сенс життя і ставлення до смерті	2	
5	Етика спілкування	2	
6	Етичні категорії: добро і зло, любов, щастя, обов'язок...	2	
7	Естетика як наука.	2	
8	Становлення естетики. Давньогрецька естетика. Естетика Відродження.	2	
9	Естетика в системі наукового знання.	2	
10	Категорії естетики	2	
11	Естетична свідомість та процес її формування	2	
12	Західноєвропейська естетика XX століття	2	
	Разом	24	6

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Етика як наука	2	
2	Провідні категорії моральної свідомості	2	
3	Етика спілкування в педагогічній діяльності	2	2
4	Основні етичні категорії	2	2
5	Проблеми сенсу буття людини	2	
6	Мораль і спільноти	2	
7	Специфіка естетична свідомості	2	
8	Історичний розвиток естетичних категорій	2	
9	Естетика ХХ століття: мистецька практика	2	
10	Естетика ХХ століття: теоретичні пошуки	2	
11	Естетична діяльність та її форми	2	
12	Українська естетика	24	4

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Естетичні та етичні категорії: любов, честь, гідність, обв'язок; пафос, гротеск, сатира.....	21	40
2	Історичний розвиток етики та естетики	21	40
	Разом	42	80

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано

6. Засоби діагностики результатів навчання

1) усні опитування на практичних заняттях – індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда (оцінюється рівень розуміння здобувачем теоретичного матеріалу, вміння формулювати запитання до теми та давати на нього відповідь, якість підготовки домашнього завдання);

2) перевірка виконання завдань практичної роботи – звіт, письмове тестування; вирішення дослідницьких задач; в тому числі перевірка вміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань; перевірка результатів виконання завдань для самостійної роботи.

3) залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) і не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше, ніж до початку екзаменаційної сесії.

7.Рекомендована література (основна)

1. Воронова Н.С. Професійна етика та естетика: навчальний посібник для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх спеціальностей. Краматорськ: "Друкарський дім", 2021. 104 с.
2. Васянович Г. П. Педагогічна естетика: навчальний посібник. – Львів: Норма, 2021. – 464 с.
3. Воронова Н. С., Гаврілова Л. Г. Українська культура кінця ХІХ – початку ХХ століття: цифровий освітній ресурс для студентів вищих педагогічних навчальних закладів [Електронний ресурс]. Систем. вимоги : CPU 2000Mhz; 1024Mb RAM; 1,5 Gb HDD: MS Windows XP, Vista (32/64), Windows 7 (32/64-bit). Режим доступу : [http:// ukr-music.paradox.dn.ua/](http://ukr-music.paradox.dn.ua/).
4. Воронова Н. Система формування професійної компетентності майбутніх культурологів засобами цифрових технологій: монографія. Краматорськ: Друкарський дім, 2019. 448 с.
5. Воронова Н.С. Професійна етика та естетика (інструктивно-методичні матеріали до практичних занять): навчально-методичний посібник для підготовки здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти всіх спеціальностей. Краматорськ: "Друкарський дім", 2021. 60 с.
6. Воронова Н.С. Професійна етика та естетика (дидактичне забезпечення самостійної роботи): навчально-методичний посібник для підготовки здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти всіх спеціальностей. Краматорськ: "Друкарський дім", 2021. 54 с.
7. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Етика та естетика» (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної і заочної форм навчання усіх фахових спрямувань Університету) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад. : Г. Г. Фесенко, В. В. Жигло. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 22 с.

Рекомендована література (допоміжна)

1. Воронова Н. С. Естетична культура методиста культурно-освітнього закладу (інструктивно-методичні матеріали до практичних занять): методичний посібник. Слов'янськ: ДВНЗ „Донбаський державний педагогічний університет”, 2018. 20 с.
2. Воронова Н. С. Організація навчально-виховної роботи культурно-освітнього закладу (інструктивно-методичні матеріали до практичних занять): методичний посібник. Слов'янськ: ДВНЗ „Донбаський державний педагогічний університет”, 2018. 24 с.

3. Воронова Н. С. Історія української культури (інструктивно-методичні матеріали до практичних занять): методичний посібник. Слов'янськ: ДВНЗ „Донбаський державний педагогічний університет”, 2018. 40 с.
4. Воронова Н. С., Гаврілова Л. Г. Українська культура кінця ХІХ – початку ХХ століття: навч. посіб. для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Слов'янськ: Видавництво Б. І. Маторіна, 2019. 199 с.
5. Воронова Н., Гаврілова Л. Мультимедійні навчальні засоби в підготовці майбутніх культурологів: навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Слов'янськ: Видавництво Б. І. Маторіна, 2018. 103 с.
6. Васянович Г. П. Теорія та історія вітчизняної культури: навчально-методичний посібник. – Львів: ЛДУ БЖД, 2020. – 75 с.
7. Васянович Г., Шевкун Г. Естетична і художня культура особистості педагога // Сучасні тенденції розвитку освіти й науки : проблеми та перспективи: зб. наук. праць / [гол.ред. Ю.І. Колісник-Гуменюк]. Київ–Львів–Бережани– Гомель, 2020. Вип. 6. 469 с. - С. 13-21.

8.Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Малахов В.А. Етика : Курс лекцій : Навч. Посібник: [Електронний ресурс].
Режим доступу: https://lib.oa.edu.ua/files/funds/vudavnutstvo/Etyka_Malakhov.pdf
2. Естетика : Підручник / Л.Т. Левчук, Д.Ю. Кучерюк, В.І. Панченко; За заг. ред. Л.Т. Левчук: [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Levchuk_Larysa/Estetyka.pdf?PHPSESSID=6v6tpldd4ulf3hb2qc2v2ruho3
3. Професійна етика: виникнення, призначення, функції у суспільстві: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://vindpa.vc.ukrtel.net/new_page_292.htm
4. Етика. Естетика : навч. посіб. [Електронний ресурс] / за наук. ред. Панченко В.І. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/1811121061056/etika_ta_estetika/etika_estetika
5. Актуальні проблеми етики та їх значення для розв'язання загальнолюдських проблем: [Електронний ресурс]. http://eworks.com.ua/work/1755_Aktyalni_problemi_etiki_ta_ih_znachennya_dlya_rozvyazannya_zagalnoludskih_problem.htm
6. Раціоналістичний напрям етики Нового часу: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view/2184/83/>
7. Савченко Б.Н., Кравченко М.В. Шляхи підвищення ефективності діяльності державних службовців (соціологічний аналіз): [Електронний ресурс]. (<http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DUTR/2005-1/txts/SAVCHENKO.htm>)

8. Професійна етика. Юридична етика як вид професійної етики. Професійна етика державних службовців: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.franko.lviv.ua/faculty/pravo/Tema_2_jur_etyka.doc

9. Етика поведінки державного службовця: [Електронний ресурс]. <http://dnipr.kievcity.gov.ua/files/2015/8/5/etika.pdf>

9.Посилання на дистанційний курс

Вивчення Викладачем розроблено дистанційний курс «ПЕЕ» на платформі дистанційного навчання ДВНЗ «ДДПУ» Moodle. Курс містить тексти лекцій, презентації до лекцій, завдання до семінарів, приклади їх виконання, тематику проєктів, модуль самостійної роботи, тестовий контроль. Із викладачем можна зв'язатися он-лайн за допомогою ресурсу «Консультації», відповідно часу розкладу занять та прослухати лекцію, отримати пояснення та інструкції.

На дистанційний курс перейдіть за посиланням:

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=127>

Викладач може варіювати теми програми в залежності від специфіки факультету, спеціальності та спеціалізації, також, враховуючи якість підготовки та кількість здобувачів. Програма може змінюватися у відповідності до поточних рекомендацій методичної ради ДДПУ, МОНУ.